

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a

XXIV. Szlovén – Magyar Ifjúsági Levéltári Kutatótábor megvalósításáról

A Nemzeti Kulturális Alap Levéltári Kollégiuma 2014-ben támogatási szerződést kötött 3508/01145. pályázati azonosító alatt a Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltárával, amelyben 800.000 forint vissza nem térítendő támogatásban részesítette a MNL Zala Megyei Levéltára pályázatát, a XXIV. Szlovén – Magyar Nemzetközi Ifjúsági Levéltári Kutatótábor megrendezésére.

A pályázat megvalósítása során a Zala Megyei Levéltár főszervezésében, karöltve a Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltárával és a Maribori Területi Levéltárral, 2012. június 25. és 30. között került megrendezésre a 24. Szlovén – Magyar Nemzetközi Levéltári Kutatótábor. A rendezvény lebonyolítása a pályázatnak megfelelően, a támogatási szerződés előírásai szerint történt. A program az előzetes terveknek mindenben megfelelően zajlott. A táborban az idei évben is hat magyarországi és hat szlovéniai (részben magyarajkú) diák, tovább öt levéltáros szakember, valamint egy fő gépkocsivezető vett részt. A magyar csoport vezetője dr. Paksy Zoltán főlevéltáros (Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltára), a szlovén csoport vezetője pedig Gordana Söveges levéltáros (Maribori Területi Levéltár) volt.

A 2014. június 24. és június 30. között megrendezett tábor első felében kutatás a magyar oldalon a Lenti melletti Szécsiszigeten történt, míg a tábor második felében, Szlovéniában a szlovén kollégák szervezésében Gomilica községben jártunk, míg a szállás a Lendva melletti Hosszúfalu községben volt. A tábor megnyitása június 24-én, Gomilicán történt, s azon megjelent a magyar és szlovén szakmai szervezetek képviselőin kívül dr. Göncz László, a szlovéniai magyarok országgyűlési képviselője, aki beszédében üdvözölte a tábort.

A tábor szakmai programja végig az eredeti tervek szerint, zavartalanul zajlott. Záró rendezvénye 2014. június 30-án, a kutatás során előkerült dokumentumokból készült kiállítás megnyitója volt, melyet dr. Gyimesi Endre c. igazgató, főlevéltáros, korábbi levéltári kormány megbízott nyitott meg.

A program költségvetésében elszámolt tételeket a támogatási szerződésnek megfelelően dologi költségek fedezésére fordítottuk, anyagköltségre, készletbeszerzésre, előadói díjra és szállítási költségekre. A részletes pénzügyi beszámolót mellékeljük.

A táborról készült magyar nyelvű sajtóbeszámolókat mellékeljük, az interneten olvasható képes beszámolók pedig a MNL Zala Megyei Levéltára honlapján érhetők el, a következő címen:

Főoldal: www.zml.hu

A táborról szóló beszámoló: Hírek <http://www.zml.hu/hirek/hireink.php>

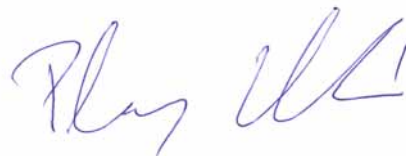
Az online híradások: Rólunk írták <http://www.zml.hu/hirek/efigyeles.php?ev=2012>

Sajtóbeszámoló: Sajtóbibliográfia <http://www.zml.hu/hirek/sajtofigyeles.php?ev=2012> oldalakon.

Zalaegerszeg, 2014. szeptember 9.

Molnár András s. k.
Igazgató

Dr. Paksy Zoltán s. k.
Főlevéltáros

Iratok a XX. század első évtizedeiből

Kiállítással ért véget a levéltáros kutatótábor

Szécsisziget (gyf) – Ahogy a korábbi években, úgy idén is értékes forrásokra bukkantak a már 24. alkalommal megrendezett szlovén–magyar ifjúsági levéltáros kutatótábor résztvevői.

Ezúttal magyar oldalon került elő a gazdagabb leletanyag, így Szécsiszigeten több évtized helytörténetének a feldolgozására alkalmas dokumentumot találtak a templom padlásán, míg Iklódbördőcén a II. világháború éveiből fedeztek fel értékes feljegyzéseket. A táborvezető **dr. Paksy Zoltán** levéltáros szerint akár további kutatások témájául is szolgálhatnak ezek az iratok.

– Ezúttal három települést kutattunk végig, szlovén oldalon a szinte teljes egészében szlávok által lakott Gomilicát, magyar oldalon pedig Szécsiszigetet és Iklódbördőcét – ismertette a Zala Megyei Levéltár munkatársa. – Szlovéniában egy helybéli segítőnek köszönhetően nagyon jól előkészített terep várt ránk, szin-

hogyan mely családok a legszegényebbek, kik a rászorulóknak, vagy melyik gyermek nem tudott megfelelő cipő vagy ruha hiányában iskolába menni.

– Ez egy olyan értékes irathalmaz, amit helytörténetkutatóknak később érdemes volna feldolgozniuk – folytatta dr. Paksy Zoltán. – Iklódbördőcén pedig konkrét bizonyítékokat találtunk arra a történetre, ami már korábban is ismert volt, vagyis többek közt **Völgyi Zoltán tanító elhurcolásáról**

Jelentések Völgyi Zoltán tanító elhurcolásáról

lásának a körülményeit bemutató jelentések kerültek elő. Utóbbi esemény már a II. világháború végnapjaiban történt. A faluba bevonuló oroszok két nőt, köztük egy terhes asszonyt zaklattak, ezért a helybeliek rájuk támadtak, és egyiküket agyonverték. Mint

FOTÓ: GYURICZA FERENC

Baráth Zsolt, Czilli Regina és Németh Gergő diákok, valamint Babati Zoltán és dr. Paksy Zoltán, a Zala Megyei Levéltár munkatársai az iratok rendezgetése közben

te célirányosan mehettünk az előre kikészített iratokért, melyek többsége a település életébe engedett bepillantást.

A Szécsiszigeten megtalált több ládányi irat a hitközség és az iskolaszék működésébe enged bepillantást az 1930-as évek elejétől az 1940-es évtized végéig. A dokumentumok nemcsak a hivatalos jelentéseket tartalmazzák, de vannak köztük olyan feljegyzések is, amelyek a világháborús évek emberi, érzelmi oldalát világítják meg. A kutatók többek között olyan iratokra bukkantak, amelyekben azt taglalták,

a település köztisztelőiben álló személye, Völgyi Zoltán az esemény helyszínére sietett, s itt találtak rá a történet hírére szintén megjelenő oroszok. A tanítót a helyiek ellenkezése ellenére lefogták, későbbi sorsáról csak annyit tudni, hogy a Szovjetunióba vitték, ahonnan sosem tért haza.

A kutatótáborban előkerült iratokból tegnap Szécsiszigeten, az Andrássy-Szapáry kastélyban nyílt kiállítás, melyet **dr. Gyimesi Endre** volt országgyűlési képviselő ajánlott az érdeklődők figyelmébe. A tárlat két hétig látogatható.

A közös múltunk kutatása

KURIÓZUM Az ifjúsági levéltáros kutatótábor egyedülálló módszertani gyakorlat

GYURICZA FERENC

gyuricza.ferenc@zalaihirlap.hu

Gomilica – A szlovén-magyar határ menti térség helytörténetének feltárását segíti elő a nemzetközi ifjúsági levéltáros kutatótábor, aminek tegnap tartották megnyitóját.

Ez évben már 24. alkalommal kerül sor a több szempont alapján is egyedülálló kezdeményezésre, amihez öt levéltáros szakember mellett ismét 12 diák csatlakozott. A kutatási terület ezúttal egy kizárólag szlovénok által lakott muravidéki település Gomilica – a XIX. század végén ráakasztott magyar elnevezése szerint Lendvaszentjózsef –, továbbá Szécsisziget és Iklódbördöce. A dokumentumok összegyűjtése idén szlovén oldalon kezdődik, majd a résztvevők csütörtökön délután települnek át Magyarországra.

A tegnapi ünnepélyes megnyitó alkalmával minden felzárkózó a kezdeményezést, va-

FOTÓ: A SZERZŐ

Babati Zoltán (jobbról) és dr. Paksy Zoltán, a Zala Megyei Levéltár munkatársai a kutatótáborban végzett munkához szükséges eszközöket osztják ki a diákoknak, Németh Gergőnek, Czilli Reginának és a Murszombatról érkezett Mojca Zizeknek, Ana Gobec-nek és Nastja Kojic-nak

lamint az eddigi eredményeket méltatta. *Söveges-Lipovsek Gordana*, a Maribori Területi Levéltár igazgatója úgy fogalmazott: a kutatótábor elméleti és gyakorlati szempontok alapján is egyedülálló, hiszen sehol máshol nincs példa

arra, hogy egy héten keresztül egy adott földrajzi térség levéltári szempont alapján fontos dokumentumai után kutakodjanak, de azt is kihangsúlyozta, hogy a tevékenységük révén nemcsak értékes dokumentumokra, írásos források-

ra és fényképekre bukkanhatnak, de azok tulajdonosaiban is tudatosodik értékük, s megőrzésük fontossága.

Mindezek után *Káli Csaba*, a Zala Megyei Levéltár igazgatóhelyettese arra hívta fel a figyelmet, hogy az el-

múlt egy évszázad alatt milyen változások történtek a térségben, és ezek okán hány-szor rajzolták újra a régió politikai térképét, *Ivan Fras*, a Maribori Területi Levéltár vezetője pedig a közös munkát és az összefogást emelte ki.

A kutatótábor egyik ötletgazdája, *dr. Göncz László* tör-

Gomilica után Szécsisziget és Iklódbördöce

ténész, aki jelenleg a szlovén parlament nemzetiségi képviselője a születés körülményeire tért ki. Elmondta, 1991-ben harcok dúltak Lendva környékén, amikor az első egyeztető megbeszéléseket tartották, hiszen az akkor születő szlovén államot jugoszláv seregek támadták.

A kutatótábor vasárnap fejeződik be a szécsiszigeti kastélyban megnyitóló kiállítással.

